

STUDIEDAG UNDER HENGEBØKEN

- Undring, utforskning og felles prosessarbeid

En studiedag står aldri alene, den ses bestandig i sammenheng med det vi holder på med. Den blir et viktig kollegialt treffpunkt i prosessarbeidet vårt, forteller styrer Else Mette Rostad.

TEKST: KATHRINE PEDERSEN, KKS | FOTO: PLANETRINGEN BARNEHAGE

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS) skal bidra til økt kvalitet i kunst- og kulturfagene i barnehagen og grunnopplæringen. Senteret skal bidra til engasjement for fagene og økt interesse for opplæring i kunst- og kulturfag, og til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og ta i bruk rammeplanen og læreplanverket. Kunst- og kultursenteret skal også støtte lærerutdanningene og andre i deres arbeid med kompetanseutvikling innenfor kunst- og kulturfag i skolene og barnehagene.

Senteret ble opprettet av Kunnskapsdepartementet i 2007 og var underlagt Utdanningsdirektoratet, men ble i 2018 overført til vertsinstitusjonen Nord universitet, lokalisert i Bodø.

I ressursbasen på kunstkultursenteret.no finner du inspirasjon og faglig relevante artikler, undervisningsmaterieell og læringsressurser som er laget i tett samarbeid med skoler og barnehager over hele landet.

I forrige nummer av Verktøykassa ble vi kjent med Planetringen barnehage og deres prosessorienterte arbeidsform. I denne artikkelen får du et innblikk i barnehagens arbeid med studiedager som viktige arenaer for utforskning og felles refleksjon i prosjektarbeidet.

Studiedagene i Planetringen barnehage planlegges og forberedes godt i lederteamet. På høsten, i oppstarten av nytt barnehageår og prosjektperiode, har studiedagene som mål å gi inspirasjon, motivasjon og lade personalet mot de prosessene de skal ta fatt på sammen med barna. Dagene starter med et anslag som setter personalet i en felles modus. Dette kan eksempelvis være iscenesettelse av rom og fysisk miljø eller å besøke et spesifikt sted. Høsten 2022 startet barnehagen med temaet «Trær vi møter» med tegning og leire som verktøy, og den første studiedagen fant sted ved den gamle hengebøken på Midtsand gård.

Først fikk de fortalt historien om stedet, av en lokal guide, før de van-

dret sammen opp turstien til den store gamle hengebøken. Her kunne pedagogene sette seg ned under treet med en god kopp kaffe. På forhånd hadde lederteamet lagt fram sitteputer, lyslykter, tegneredskaper og for-

«Det gav en ro og tilstedeværelse litt som en meditasjon å være i dette rommet i treet.»

AINA, PEDAGOG,
PLANETRINGEN BARNEHAGE

friskninger. Det gav en ro og tilstedeværelse litt som en meditasjon å være i dette rommet i treet, forteller pedagog Aina.

Utforskning og fordypning

I løpet av de to studiedagene ved oppstarten av barnehageåret, ble det gitt ulike utfordringer og oppgaver til den enkelte og i grupper. Målet med dette var gå gi rom for utforskning og for-

Planetringen barnehage

- Malvik kommune i Trøndelag
- Ca. 70 barn fordelt på fem grupper: Sol, Måne, Stjerne, Komet og Ugletårnet
- Barnehagens filosofi: Vi ønsker å være en lærende organisasjon i utvikling og bevegelse, der verdier som barns perspektiv og demokratiske prosesser står i sentrum. Vi lar oss inspirere av grunntankene i Reggio Emilia- filosofien, det vil si de ideene, verdiene, menneskesynet og refleksjonene som denne filosofien bygger på.
- Følg barnehagen på instagram @planetringen og på nettsiden deres planetringenbarnehage.no hvor barnehagen deler erfaringer fra sin pedagogiske praksis

UTFORDRING

Vandre rundt i området. Du skal finne deg noe, et utsnitt, et område (skal ha en forbindelse til treet) som gir deg en følelse, rører deg, varmer, vekker noe i deg. Vi skal ha med oss ordene: Empatisk, poetisk og estetisk.

Du skal transformere/overføre denne følelsen over til et språk/uttrykk. Språket du velger i dag er helt opp til deg. Mulig må du be en venn om hjelp (det er lov). Dere kan godt inspirere og motivere hverandre ved refleksjoner, lære av, be om råd osv. Det er også metodefri dokumentasjons måte. Dere skal også sette ord på dette skriftlig.

I morgen skal vi jobbe videre med dette i tegning eller leire. Arbeidet vårt deler vi med hverandre på arbeidsrommet.

dypning knyttet til temaet trær. I invitasjonen kunne vi lese «Dagene skal i hovedsak dreie seg om temaet vi har valgt for vårt prosessorienterte arbeid dette barnehageåret: TRÆR er hovedtema og vi skal bruke leire og tegning som verktøy. Vi skal ha en empatisk, poetisk og estetisk inngang til dette prosessarbeidet»

Planetringen barnehage er inspirert av grunntankene i Reggio Emilia-filosofien, hvor blant annet hundrespråklighet står sentralt. Dette fikk personalet utforske selv gjennom følgende utfordring:

Flere av pedagogene kunne fortelle at dagen under bøketreet hadde gitt dem en ny forståelse av materialet tre. Pedagog Zoi trakk fram at «det var spennende å jobbe med materialer som er både levende og døde, bevegelige og stille, myke og harde, stil-

le og full av lyd». Styrer Else Mette forteller at det å møtes slik er viktig for kollegiet, hver og en blir en aktør i det som skal skje. Pedagog Stine oppsummerer den første studiedagen på følgende måte «God stemning mellom kollegene, latter, refleksjoner og eget arbeid i utfordringen vi fikk, gjorde at dagen ble fylt av opplevelser, inntrykk, refleksjoner og fellesskap.»

Trær, tegning og leire

Dagen etter at pedagogene hadde vært samlet under den store hengebøken, møttes de i barnehagen til videre arbeid med utgangspunkt i trær. Her jobbet de med tegning og leire, samt med tilrettelegging av det fysiske miljøet og materialer i barnehagens rom.

I løpet av barnehageåret har personalmøter og øvrige studiedager blitt viktige stopp-punkt for pedagogene.

«God stemning mellom kollegene, latter, refleksjoner og eget arbeid i utfordringen vi fikk, gjorde at dagen ble fylt av opplevelser, inntrykk, refleksjoner og fellesskap.»

STINE, PEDAGOG,
PLANETRINGEN BARNEHAGE

TIPS TIL STUDIEDAGER

- Bruk god tid på forberedelser og planlegging i forkant.
- Send invitasjon ut til personalgruppen med praktisk info, frampek til tematikk og litteraturforslag.
- Scenesettelse. Gi personalet en felles opplevelse som utgangspunkt for videre arbeid.
- Gi utfordring og oppgaver både individuelt og i fellesskap.
- Gi rom for utforskning og fordypning i materialer, verktøy og teknikker.
- Se tilbake på tidligere dokumentasjon og bruk det som utgangspunkt for veien videre.
- Tilrettelegg for gode møteplasser for felles refleksjon.
- Sett av tid til gruppevis forberedelse og tilrettelegging av det fysiske miljøet og materialene i barnehagens rom.

«Det er viktig å organisere for gode og intelligente møteplasser for pedagogene som skaper og gir kunnskap, utvikling og læring, dette er en del av prosessarbeidet», forteller styrer Else Mette. Hun utdyper: «Ved å gå tilbake og se på den pedagogiske dokumentasjonen får vi større forståelse og vi finner veien videre». De kollegiale treffpunktene i løpet av året inneholder elementer av å se tilbake, se framover, gjøre noe praktisk og utforskende, samt felles refleksjon. For pedagogene i Planetringen er studiedagene en verdifull arena. «Å gjøre, lære av hverandre, lære og utvikle oss sammen, er utrolig viktig for oss», forteller Else Mette.

Jobber din barnehage godt med fagområdet kunst, kultur og kreativitet?

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen inviterer alle landets barnehager til å søke på Den nasjonale barnehageprisen for kunst og kultur 2023!

I år skal det deles ut to priser, én i kategorien «Musikk» og en i kategorien «Åpen klasse». Denne kategorien kan eksempelvis ha fokus på kunst og håndverk, samisk kunst og kultur, drama, litteratur, og dans for å nevne noe.

Søknadene vil bli bedømt av en jury som i år består av Morten Sæther (dosent i musikkpedagogikk ved Dronning Mauds Minne Høgskole), Ingrid Skarprud (høgskolelærer på institutt for kunsthøgskulen på Vestlandet) og Kathrine Pedersen, KKS. Vinnerne mottar en skulptur av Harald Bodøgaard, samt 10 000 kr som skal være øremerket videre kunst- og kulturfaglig arbeid i barnehagen.

Hva skal legges vekt på i søknaden

- En god tekst som viser refleksjon rundt prosess og gjennomføring samt vurdering av arbeidet
- Helhetlig arbeid med fagområdet Kunst, kultur og kreativitet
- Synliggjøring av barns medvirkning, fordypning og progresjon
- Dokumentasjon av prosess og gjennomføring

Har dere gjennomført et spennende prosjekt? Send inn en søknad!

Frist for å søke barnehageprisen 2023 er 15. mai 2023. Ytterligere informasjon og presentasjon av tidligere prosjekter finner du på kunstkursenteret.no.

Den nasjonale
barnehageprisen
for kunst og kultur

